

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse

Dato: 12. januar 2009
Kontor: Sundhedspolitisk Kt.
J.nr.: 2008-1512-42
Sagsbeh.: lybh
Fil-navn: Spm. nr. 39 (alm. del)

Besvarelse af spørgsmål nr. 39 (alm. del), som Folketingets sundhedsudvalg har stillet til ministeren for sundhed og forebyggelse den 28. oktober 2008. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra MF Liselott Blixt (DF)

Spørgsmål nr. 39 (alm. del):

"Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 22. oktober 2008 fra Kim Gravlev vedrørende akut mangel på sygeplejersker, jf. alm. del – bilag 30"

Svar:

Kim Gravlevs henvendelse omhandler, hvad der – efter min opfattelse – er en af de væsentligste udfordringer i sundhedsvæsenet, nemlig manglen på sundhedspersonale, herunder sygeplejersker.

I henvendelsen foreslås en række forskellige tiltag til at afhjælpe sygeplejerskemanglen, f.eks. at der etableres en seniorordning, så folk med relevant erfaring kan tage en sygeplejerskeuddannelse på afkortet tid.

Ansvar for sygeplejerskernes grunduddannelse henhører under Undervisningsministeriet, der har oplyst mig, at flere sygeplejerskeskoler udbyder særligt afkortede forløb, der er målrettet social- og sundhedsassistenter, og hvor der gives merit for 30 eller 60 ETCS-point svarende til henholdsvis et halvt og et helt årsværk. Desuden tilbyder enkelte sygeplejerskeskoler netbaseret undervisning, hvorved uddannelsesforløbet i højere grad kan tilrettelægges efter individuelle behov.

Undervisningsministeriet oplyser endvidere, at der i henhold til § 14 i bekendtgørelse om uddannelse til professionsbachelor i sygepleje af 24. januar 2008 er mulighed for at fritage studerende for dele af uddannelsen (merit) på baggrund af allerede opnåede kvalifikationer. Merit gives på baggrund af dokumenteret gennemført uddannelse eller beskæftigelse, der kan sidestilles med den del af uddannelsen, der søges fritagelse for.

På baggrund af løbende drøftelser med sygeplejerskeskolerne, er det Undervisningsministeriets indtryk, at alle sygeplejerskeskoler anvender mulighederne for at give merit til studerende, der ud fra en individuel vurdering lever op til kravene herfor. I øvrigt kan oplyses, at den gældende taxameterordning indebærer en ekstra færdiggørelsesbonus, hvilket giver sygeplejerskeskolerne incitament til, at de studerende færdiggør deres uddannelse (på kortest mulig tid).

I henvendelsen peges desuden på et andet væsentligt forhold af betydning for rekrutteringen af sygeplejersker, nemlig det relativt høje frafald på sygeplejerskeuddannelsen. Desværre vælger knap en tredjedel af de sygeplejerskestuderende at afbryde deres uddannelse før tid, og der er således et stort potentiale i at få flere studerende til at gennemføre uddannelsen. Til dette formål har regeringen som led i kvalitetsreformen afsat 15 mio. kr. til at understøtte initiativer, der har til formål at

reducere det høje frafald bl.a. ved at styrke sammenhængen mellem teori og praktik. Med samme sigte har regeringen desuden gennemført en revision af sygeplejerskeuddannelsen.

Sygeplejerskemanglen er imidlertid ikke en problemstilling, der findes nogen enkel og hurtig løsning på. Derimod må vi dreje på alle håndtag, der drejes kan, for at sikre et tilstrækkeligt antal sygeplejersker.

En del af løsningen er at øge rekrutteringen til sygeplejerskeuddannelsen. Derfor har regeringen sammen med arbejdsmarkedets parter netop påbegyndt et arbejde med at udforme og gennemføre en markedsføringskampagne for at tiltrække flere studerende til sygeplejerskeuddannelsen samt til radiograf- og bioanalytikeruddannelserne.

I en tid med mangel på sundhedspersonale er det desuden afgørende, at kompetencerne anvendes bedst muligt. Det forudsætter nytænkning af arbejdsdelingen mellem faggrupperne og den måde, hvorpå arbejdet er tilrettelagt. Denne nytænkning, som der allerede findes mange gode eksempler på rundt om på sygehusene og i praksissektoren, vil regeringen sætte turbo på.

Regeringen har derfor sammen med regionerne, kommunerne og de faglige organisationer nedsat en task-force, der skal udarbejde en fælles strategi for fleksibel opgavevaretagelse og mere hensigtsmæssig arbejdstilrettelæggelse. Task-forcen skal bl.a. undersøge, hvordan medarbejdernes kompetencer anvendes bedst muligt, samt hvordan det sikres, at opgaverne ikke løses på et højere specialiseringsniveau end nødvendigt. Desuden skal arbejdet afdække, hvilke barrierer der eksisterer for gennemførelse af opgaveglidning og nye måder at tilrettelægge arbejdet på.

At anvende kompetencerne bedst muligt handler også om at sikre, at medarbejderne bruger mest mulig af arbejdstiden på deres kerneopgaver, nemlig pleje og behandling af patienterne, frem for på administration eller på opgaver, som kan klares lettere ved hjælp af den rette teknologi.

For at styrke udvikling og anvendelse af teknologier har Regeringen i forbindelse med kvalitetsreformarbejdet afsat 3 mia. kr. på finansloven til udvikling af arbejdskraftbesparende teknologi, som kan aflaste medarbejderne og mindske arbejdspresset i den offentlige sektor. Desuden har regeringen igangsat en afbureaukratiseringsreform, der skal frigøre medarbejdernes tid til de patientrelaterede opgaver.

Herudover skal vi selvfølgelig også gøre brug af de muligheder, der ligger i rekruttering af udenlandsk sundhedspersonale. Her har regionerne allerede gjort sig en del erfaringer – også hvad angår rekruttering af udenlandske sygeplejersker. Jeg vil gerne understrege, at regeringen har en klar ambition om at uddanne tilstrækkeligt med sygeplejersker her i landet til at sikre patienterne sundhedsydelse af høj kvalitet. Men manglen på sundhedspersonale kombineret med, at det er relativt små årgange, der i disse år står over for at vælge sig en uddannelse, betyder, at det i hvert fald i en periode er nødvendigt at rekruttere udenlandsk arbejdskraft til det danske sundhedsvæsen.

For at lette rekrutteringen af udenlandsk arbejdskraft generelt har regeringens nedsat en task-force, der skal identificere barrierer for international rekruttering samt komme med forslag til regelforenklinger og andre løsninger. Under task-forcen er

nedsat en arbejdsgruppe, der skal kortlægge muligheder og barrierer for international rekruttering til de offentlige sundheds- og ældresektorer. Herudover har regeringen afsat 1 mio. kr. til at markedsføre Danmark som et attraktivt arbejdsland for udenlandsk sundhedspersonale.